

PROJECT SHEET

MARKER WADDEN
AANLEG NATUUREILANDEN

Het Markermeer is ontstaan in 1976 met aanleg van de Houtribdijk tussen Enkhuizen en Lelystad. Door de aanleg van dammen en dijken heeft het Markermeer nauwelijks natuurlijke oevers en is het meer niet langer verbonden met de zee of een rivier. Op veel plaatsen heeft zich een dikke slibdeken afgezet op de bodem met grote gevolgen voor het bodemleven. Daarbij komt dat bij hardere wind het water vaak troebel is door slib dat opwoelt van de bodem. Deze problemen hebben er toe geleid dat de vis- en vogelstand sterk zijn achteruitgegaan.

Met Marker Wadden worden deze problemen aangepakt. Eilanden met natuuroevers leggen het slib vast. Eilanden betekent ook luwte, waarin het slib kan bezinken. Bedreigde dieren en planten profiteren daarvan. Met dit herstel dragen we bij aan een robuust natuurgebied in het hart van Nederland. Tegelijkertijd maken we het Markermeer aantrekkelijker: één van de eilanden is toegankelijk voor natuurliefhebbers en watersporters.

DOEL

Het projectdoel is om de ecologische toestand van het Markermeer te verbeteren door middel van het deels vastleggen en deels invangen van slib en het met slib en ander bodemmateriaal realiseren van een moerasgebied in de vorm van een natuureiland, met een na te streven areaal van circa 500 hectare, ter bevordering van de habitatdiversiteit. Daarbij moeten de volgende punten bereikt worden:

- Vogelparadijs
- Verbetering watersysteem
- Leren en kennis genereren voor volgende fasen
- Kostenminimalisatie voor onderhoud in toekomst

GEGEVENS

Opdrachtgever	Rijkswaterstaat/Natuurmonumenten
Locatie	Markermeer
Periode	2015-2020
Opdrachtnemer	Boskalis Nederland
Contractvorm	D&C

A Open dagen Marker Wadden

B Een vlonderpad op het voor natuurliefhebbers toegankelijke eiland

HOEVEELHEDEN

Startsteen	100.000 ton
Zand	12.500.000 m3
Klei, slib en veen	15.500.000 m3
Stranden en duinen	5 kilometer
Omvang moerasgebied	600 hectare

SCOPE

Het project Eerste Fase Marker Wadden omvat de volgende werkzaamheden:

- Suppleren van 12.500.000 m3 zand
- Suppleren van 15.500.000 m3 klei en slib
- Constructie van havendammen incl. de verwerking van 20.000 ton steen
- Constructie van harde rand incl. de verwerking van 80.000 ton steen
- Aanleg van jachthaven incl. steigerbouw
- Constructie van loswal incl. damwand
- Vormgeving van stranden met duinpartijen van in totaal 5 kilometer lang
- Constructie en plaatsing van stalen uitkijktoren van 12 meter hoog
- Aanleg van inrichtingselementen waaronder vlonderpaden, wandel- en onderhoudspaden, een houten brug en 3 houten vogelkijkhutten.
- Inzaaien van 600ha moerasgebied met riet

- Aanleg van 1200 meter lange slibgeul voor de invang van slib
- Meerjarig onderhoud (civieltechnisch en vegetatiebeheer) van randen en haven met de bijbehorende afmeervoorzieningen.

ECOLOGIE

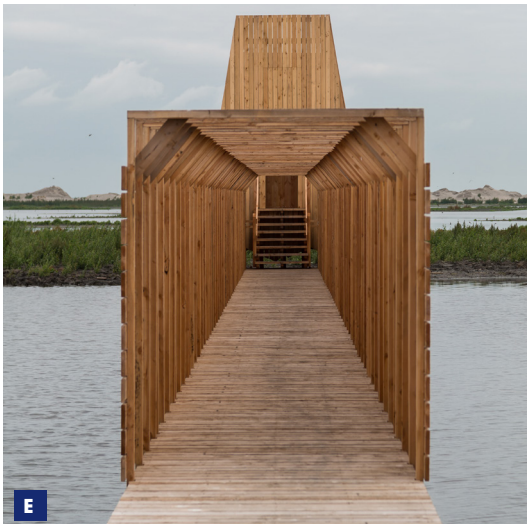
- Ontworpen met de Building With Nature filosofie: bij het ontwerp is allereerst gekeken naar de karakteristieken van het gebied om vervolgens het ontwerp en uitvoeringstechnieken hierop af te stemmen. Hierdoor zijn de eilanden zo ontworpen zijn dat ze én blijven liggen én deels verder gevormd worden door de heersende invloeden op het Markermeer zoals golf- en windrichting.
- De ecologische waarden van het projectgebied, zoals biodiversiteit van vogels, vissen en insecten, zijn al tijdens realisatie vergroot.
- Al tijdens de uitvoering bleken de eilanden een grote aantrekkingskracht te hebben op (deels zeldzame) broedvogels. Boskalis is hier proactief mee omgegaan zodat er tegelijk met het uitvoeren van grootschalige werkzaamheden ook één van de grootste kolonies visdiefjes van Nederland is ontstaan.
- Op de eilanden is reliëf aangebracht zodat verschillende habitats zijn ontstaan. Dit heeft de ecologische waarde van het projectgebied positief beïnvloed.

E

D

E

- C Vogelparadijs Marker Wadden
- D Marker Wadden in aanleg
- E Vogelkijkhut